

Oproep voor een strategisch en gecoördineerd thuislozenbeleid 2014-2019

De BICO-federatie, AMA, CAW Brussel en Regio-Overleg Thuislozenzorg Brussel bijgestaan door het Steunpunt La Strada, lanceren een oproep voor een thuislozenbeleid. Ze roepen op tot een strategische actie, gericht op duurzame oplossingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Voorts eisen ze een afgestemde aanpak van de thuislozenproblematiek en herbevestigen ze het principe van een publieke tussenkomst die met 3 fundamentele prioriteiten rekening houdt : de sociale begeleiding bevoorrechten, de sector thuislozenzorg versterken, een gecoördineerd beleid ontwikkelen.

Aangezien deze kwestie tot nu toe nooit proactief werd aangepakt en men enkel incidenteel reageerde, is het de verantwoordelijkheid van de nieuwe legislatuur om een nieuw gecoördineerd en duurzaam beleid op te stellen om de grote armoede onder handen te nemen in de hoofdstad van Europa.

Naast het herdefiniëren van de prioriteiten qua beheer van de grote armoede, is het even dringend om de toegankelijkheid van de rechten te garanderen. Men moet dus op een dynamische wijze de ongelijkheden aanpakken, o.a. door een regulering van de huurprijzen, de creatie van bijkomende sociale woningen, verhoging van het leefloon (LL) en de vervangingstoelagen.

Een duurzaam thuislozenbeleid moet :

1 De sociale begeleiding privilegiëren

→ Omdat de problemen zo sterk verweven zijn, vereist de woongebonden uitsluiting oplossingen met een pluridimensionele aanpak. De begeleiding dient te worden aangepast aan eenieders behoeften en sociale omgeving om permanente oplossingen te bewerkstelligen.

Enkel een **begeleiding op maat** en een **algemene geïntegreerde aanpak** kunnen de gebruiker op weg helpen naar meer autonomie en sociale reïntegratie.

Een van de praktijken van de thuislozenhulp is de noodopvang en, alhoewel ze nuttig is vanuit een humanitair standpunt, heeft ze slechts weinig effect op de sociale reïntegratie.

Het is dus noodzakelijk **nieuwe middelen aan te wenden** om een maximum aantal **duurzame oplossingen** te ondersteunen en verder uit te bouwen, waaronder huisvesting.

2 De sector thuislozenhulp versterken

Wij vragen concreet:

→ Een **structurele verhoging** van het aantal personeelsleden binnen de bestaande diensten.

→ De **erkenning van vernieuwende praktijken** (Housing first, ...) als respons op de evolutie van het doelpubliek en de problematiek, en meer bepaald voor alles wat begeleid wonen aangaat (periode na noodopvang, Begeleid wonen, solidair wonen, ...) en de begeleiding overdag (Dagcentra, ...)

→ Een **herziening van de bestaande wetgeving**.¹ (specifieke kinderopvang, echtelijk en intrafamiliaal geweld, ...)

3 Een gecoördineerd beleid ontwikkelen

→ De Brusselse sector thuislozenzorg heeft dringend nood aan **coherente besluitvorming op de verschillende beleidsniveaus** (Europees, federaal, gewestelijk, communautair en gemeentelijk)

→ Ten slotte, is het van fundamenteel belang om **transversaal te werken binnen de betrokken sectoren (huisvesting, sociale hulpverlening, gezondheid, jeugdzorg, justitie, bijstand aan personen, ...)**.

Deze complementariteit garandeert een pluridisciplinair netwerk rond opvang dat tevens de thuisloosheid kan helpen bestrijden en voorkomen.

1

- Ordonnance du 7 novembre 2002 relative aux centres et services de l'aide aux personnes – Cocom
- Décret du 27 mai 1999 relatif à l'octroi de l'agrément et de subventions aux maisons d'accueil– Cocof
- Arrêté du Collège réuni du 9 décembre 2004 relatif à l'agrément et au mode de subventionnement des centres et services pour adultes en difficulté.
- Decreet van 8 mei 2009 betreffende Algemeen welzijn
- Omzendbrief 1 februari 2012
- Gewijzigd bij decreet van 25 mei 2012

Armoede in Brussel in enkele cijfers (2013):

- 1/3 van de Brusselaars leeft onder de armoedegrens¹
- 1/5 van de actieve bevolking beschikt niet over inkomsten uit arbeid
- 1/10 heeft moeilijkheden met het terugbetalen van consumptiekrediet
- Meer dan 16.000 personen deden een beroep op de voedselbanken²
- Meer dan 193.000 personen kregen een vervangingsinkomen of sociale hulp
- Meer dan 15.000 personen deden een beroep op de inkomensgarantie voor ouderen (IGO)
- De gemiddelde maandelijkse huurprijs is voor een Brusselse familie: 800 euro
- 44.000 Brusselse families staan op de wachtlijst voor een sociale woning

Brusselse context thuisloosheid in enkele cijfers:

- Er zijn 45 diensten erkend in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Hierbij dienen nog de dagopvangcentra (erkenningprocedure lopende) te worden toegevoegd, eenmalige initiatieven, meer bepaald in de winter en verschillende pilootprojecten (solidair wonen, Housing First, maraudes...) alsook andere woonvormen zoals kraakpanden, niet-erkende opvangstructuren (NEOS)..
- 28 erkende centra hebben een opvangcapaciteit van 1.180 plaatsen (naast de tijdelijke opvang: winter, transit)
- 900 bijkomende noodopvangplaatsen werden tijdens de winteropvang 2013-2014 gecreëerd en gemiddeld werden er per week 2.625 personen onthaald in de diensten voor dagopvang van het project « Winter 86.400 »
- Ongeveer 2.000 personen en ongeveer 900 kinderen brachten in 2012 minstens een nacht door in een opvangcentrum (buiten de winteropvang)
- 95 % van de personen in de opvangtehuizen hadden bij hun aankomst geen inkomen uit arbeid
- 90 % van de onthaalde families zijn eenoudergezinnen
- 50 % van de onthaalde vrouwen in een opvangcentrum waren het slachtoffer van huiselijk en/of intrafamiliaal geweld
- 28 % van het onthaalde publiek in de winteropvang had geen enkele ziekteverzekering
- 982 personen of families worden bijgestaan door een dienst begeleid wonen
- 455 actieve dossiers in 2013³ voor de dienst straathoekwerk met daklozen, gesubsidieerd door de GGC. Hierbij komen nog de activiteiten van andere diensten die straathoekwerk verrichten, op een meer lokale (gemeentelijke) basis of met een meer specifieke aanpak (prostitutie, hygiëne, ...)

---

1 Vastgelegd op 1000 euro/maand voor een alleenstaande

2 Erkende Brusselse voedselbanken

3 Cijfers van de vzw Diogenes

De ondertekenaars

- **BICO-federatie** : Federatie van opvang & begeleidingstehuizen en -initiatieven voor personen in moeilijkheden en thuislozen te Brussel
- **AMA** : Opgericht in mei 1968. AMA - Federatie van onthaalhuizen en diensten voor thuislozenhulp - herbergt 74 Waalse en Brusselse instellingen die zorgen voor onthaal, opvang en begeleiding van volwassenen en families met psycho-sociale moeilijkheden. AMA heeft als opdracht haar leden te ondersteunen, te verenigen en op te leiden, ontmoetingskansen te bieden, ervaringen te delen, maar ook de praktijken te coördineren om de kwaliteit van het werk en de geleverde diensten te verbeteren.
- **CAW Brussel** : centrum voor Algemeen Welzijnswerk dat zich met prioriteit inzet voor de allerzwaksten in het hele Brusselse Gewest. Het centrum wordt gesubsidieerd door de Vlaamse gemeenschap.
- **Regio-Overleg Thuislozenzorg Brussel** : Het regio-overleg Brussel organiseert ism de Brusselse WelzijnsRaad meerdere keren per jaar een overleg rond de actualiteit m.b.t. de thuislozenzorg in Brussel met een bijzondere aandacht voor relevante beleidsterreinen.
- **La Strada** : Steunpunt thuislozenzorg Brussel. La Strada, opgericht op initiatief van de drie Gemeenschapscommissies, heeft drie kernopdrachten: een functie van observatorium : vergaren en analyseren van gegevens, formuleren van aanbevelingen voor het te voeren beleid
een functie van netwerking : overleg binnen de sector en het beleid van de thuislozenzorg
vergemakkelijken en een functie van informatie- en sensibilisatie.

Bico Federatie vzw
Fédération asbl

AMA FÉDÉRATION DES MAISONS
D'ACCUEIL ET DES SERVICES
D'AIDE AUX SANS-ABRI

REGIO-OVERLEG
**THUIS
LOZEN
ZORG**

CAW BRUSSEL
versterkt welzijn

la Strada

Centre d'appui au secteur bruxellois d'aide aux sans-abri
Steunpunt thuislozenzorg Brussel

